

Przedmiotowy System Oceniania z biologii

Przedmiotowy system oceniania z biologii w gimnazjum opracowany został oparciu o:

1. Rozporządzenie MENiS z dnia 7 września 2004 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych (Dz. U. nr 199 z 2004 r.)
2. Podstawę programową z biologii dla gimnazjum
3. Program nauczania autorstwa Anny Zdziennickiej
4. WSO Zespołu Szkół w Zieleniu

W obecnym roku szkolnym dla klas I wykorzystujemy podręczniki:
„Puls Życia”- autorzy: Małgorzata Jefimow, Marian Sęktas, Wydawnictwo NOWA ERA
klasa II : „Puls Życia” – autor: Małgorzata Jefimow, Wydawnictwo NOWA ERA. Klasa III: „Puls życia 3”.

Przedmiotem oceniania są:

- wiadomości,
- umiejętności
- postawa ucznia i jego aktywność

Cele ogólne oceniania na biologii

- rozpoznawanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych,
- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- pomoc uczniowi w samodzielnym kształceniu biologicznym,
- przekazanie rodzicom lub opiekunom informacji o postępach dziecka,
- dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

Metody i narzędzia oraz szczegółowe zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów:

1. Wypowiedzi ustne (przynajmniej raz w semestrze) np. swobodna wypowiedź na określony temat, charakteryzowanie procesów biologicznych, umiejętność wnioskowania przyczynowo-skutkowego itp. Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu.
2. Kartkówki 10 min. obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji (nie muszą być wcześniej

zapowiadane, ale mogą), nie podlegają poprawie.

Uczniowie nieobecni na kartkówce piszą ją w najbliższym terminie (jeden tydzień), nie zgłoszenie się to wpis nb.

3. Sprawdziany pisemne 30 min. - 1godz..(zależnie od zakresu sprawdzanego materiału), w tym testy dydaktyczne (przynajmniej jeden w ciągu semestru) przeprowadzane po zakończeniu każdego działu, zapowiadane tydzień wcześniej. Sprawdziany mogą zawierać dodatkowe pytania (zadania) na ocenę celującą.

Sprawdziany są obowiązkowe, jeżeli uczeń opuścił sprawdzian z przyczyn losowych, powinien go napisać w terminie nie przekraczającym 2 tygodnie od powrotu do szkoły. Czas i sposób do uzgodnienia z nauczycielem, nie zgłoszenie się to wpis nb.

Prace pisemne powinny być ocenione i oddane w ciągu 2 tygodni.

Ocenę niedostateczną ze sprawdzianu można poprawić. Poprawa jest dobrowolna, odbywa się poza lekcjami, w ciągu 1 tygodnia od rozdania prac i tylko 1 raz

Przy pisaniu poprawianiu sprawdzianu punktacja nie zmienia się, otrzymane oceny są wpisywane do dziennika

Wszystkie prace są archiwizowane – uczniowie i ich rodzice mogą je zobaczyć i otrzymać uzasadnienie wystawionej oceny.

Nie ocenia się ucznia po dłuższej nieobecności w szkole.

4. Aktywność ucznia: czyli zaangażowanie w tok lekcji, udział w dyskusji, uzupełnianie dodatkowych ćwiczeń np. w ćwiczeniówce, wypełnianie kart pracy, praca w grupach, korzystanie z różnych źródeł informacji, wypowiedzi, podczas rozwiązywania problemów.

Aktywność uczniów oceniania jest „+” lub „-”.

5 „+” – ocena bardzo dobra

5 „-” – ocena niedostateczna

- 5.W przypadku sprawdzianów pisemnych przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny cyfrowe wg kryteriów :

celujący - 100% plus zadanie dodatkowe

bardzo dobry - 100% - 87%

dobry - 86% - 70%

dostateczny - 69% - 51%

dopuszczający - 50% - 31%

niedostateczny - 30% - 0%

6. Zeszyt przedmiotowy – sprawdzany jeden raz w semestrze biorąc pod uwagę staranność i systematyczność.

Sposoby informowania uczniów:

Na pierwszych godzinach lekcyjnych nauczyciel zapoznaje uczniów z PSO. Wymagania na poszczególne oceny udostępnione są wszystkim uczniom w klaso-pracowni szkolnej, w bibliotece szkolnej i na stronie internetowej szkoły. Oceny cząstkowe są jawne, oparte o opracowane kryteria. Sprawdziany inne prace pisemne są przechowywane w szkole do końca danego roku szkolnego.

Sposoby informowania rodziców:

Nauczyciel na pierwszym zebraniu informuje rodziców o sposobie oceniania z przedmiotu O ocenach cząstkowych i klasyfikacyjnych informuje się rodziców na zebraniach rodzicielskich lub w czasie indywidualnych spotkań z rodzicami udostępniając zestawienie ocen lub umożliwiając wgląd do dziennika lekcyjnego. Informacje o grożącej ocenie niedostatecznej klasyfikacyjnej jest przekazywane zgodnie z procedurą WSO.

Zasady wystawiania oceny za I półrocze i końcoworocznej:

Wystawianie oceny klasyfikacyjnej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych, przy czym większą wagę mają oceny ze sprawdzianów (prac klasowych), w drugiej kolejności są kartkówki i aktywność ucznia. Pozostałe oceny są wspomagające. Przyjęty został współczynnik:

Sposoby korygowania niepowodzeń szkolnych i podnoszenia osiągnięć uczniów.

1. Możliwość poprawy oceny z pracy klasowej – sprawdzianu w przypadku oceny niedostatecznej.
2. Umożliwienie zwolnienia z pracy klasowej, kartkówki lub odpowiedzi ustnej w wyjątkowych przypadkach losowych.
3. Uzupełnienie braków z przedmiotu w ramach konsultacji z nauczycielem w przypadku zgłoszenia chęci przez ucznia.
4. Możliwość zgłoszenia nie przygotowania ucznia raz w semestrze przy 1 godz. w tygodniu i 2 razy w semestrze przy 2 godz. w tygodniu (odpowiedź ustna) oraz zgłoszenia 1 raz braku pracy domowej lub braku zeszytu.
5. Rozwijanie zainteresowań i poszerzanie wiadomości na zajęciach koła ekologicznego.

Ewaluacja PSO

Pod koniec roku szkolnego nauczyciel wspólnie z uczniami dokonuje analizy funkcjonowania PSO na lekcjach biologii. Ewentualne zmiany PSO będą obowiązywały od następnego roku szkolnego.

Wymagania ogólne na poszczególne stopnie szkolne:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania, będące efektem jego samodzielnej pracy,
- prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią biologiczną,
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów biologicznych,
- wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią,
- w pracach pisemnych osiąga 100% punktów możliwych do zdobycia i w pełni odpowiada na dodatkowe pytania,
- bierze udział w konkursach biologicznych na terenie szkoły i poza nią.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- wykazuje szczególne zainteresowania biologią,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,
- bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać doświadczenia i hodowle przyrodnicze,
- sprawnie posługuje się mikroskopem i lupą oraz sprzętem laboratoryjnym,
- potrafi samodzielnie wykonać preparaty mikroskopowe i opisać je,
- prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią biologiczną,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 91% do 100% punktów możliwych do zdobycia.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
- posługuje się mikroskopem i zna sprzęt laboratoryjny,
- wykonuje proste preparaty mikroskopowe,
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- jest aktywny na lekcji,
- w pracach pisemnych osiąga od 75% do 90% punktów.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu biologii, oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,

- z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.,
- wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 51% do 74% punktów.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
- z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia biologiczne,
- wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii biologicznej,
- jest mało aktywny na lekcji,
- w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności osiąga od 31% do 50% punktów.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia,
- nie potrafi posługiwać się przyrządami biologicznymi,
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
- nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji,
- w przypadku prac pisemnych osiąga od 0% do 30% punktów.

OBNIŻENIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH-nauczyciel jest zobowiązany na podstawie pisemnej opinii poradni psychologicznej (do tego upoważnionej) obniżyć wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono deficyty rozwojowe.